

RES Fryslân geeft afwegingskader prioritering NuLelie projecten

Netwerkbedrijf Liander heeft de Friese overheden gevraagd om een advies te geven over de volgorde van de uitvoering van 22 NuLelie projecten. Er staan in de periode tot 2025 in totaal 62 projecten op de planning. Hiermee wordt het Friese elektriciteitsnetwerk robuust gemaakt tot circa 2035. Van de 62 projecten zijn 22 projecten door Liander in tijd te prioriteren. De overige 40 projecten liggen qua planning vast vanwege technische afhankelijkheden. Voor de prioritering van de 22 projecten heeft Liander de Friese overheden om advies gevraagd. Het is voor het eerst dat de overheid (regionaal in dit geval) een afwegingskader opstelt om de netbeheerder te helpen met het prioriteren van netverzwaringen. Het afwegingskader is ontwikkeld door de provincie Fryslân, de Friese gemeenten en het Wetterskip in samenspraak met Liander.

Liander staat voor een immense opgave om de elektrische infrastructuur te verzwaren. Die verzwaring is nodig om economische groei, woningbouw en de energietransitie te faciliteren. In Fryslân en de Noordoostpolder is daarom het programma NuLelie ingericht. Het programma heeft als doel met een groot aantal uitbreidingsinvesteringen de energie-infrastructuur van Friesland structureel te verbeteren en klaar te maken voor de toekomst. Meer informatie over het programma NuLelie is te vinden op: www.liander.nl/nulelie.

Aanleg

Het gaat om de aanleg van meer dan 2.000 km kabel en de uitbreiding en/of bouw van 300 transformatorstations. De totale investering bedraagt ca. 250 miljoen. De te prioriteren 22 projecten liggen in drie verschillende deelgebieden, die apart van elkaar worden aanbesteed. Daardoor kan alleen per deelgebied worden geprioriteerd. De prioritering wordt bemoeilijkt doordat het oplossend vermogen van een project niet altijd volledig inzichtelijk is. Dit gaat bijvoorbeeld over het moment waarop een nieuwbouwwijk of een bedrijventerrein wordt opgeleverd. Met andere woorden het tijdstip waarop er elektriciteit geleverd moet worden.

“De mate van acceptatie van de prioritering staat of valt met de uiteindelijke toepassing van het afwegingskader. Maatwerk, flexibiliteit en ordentelijke communicatie zijn daarbij maatgevend,” Gedeputeerde Poepjes.

Waarom afwegingskader?

Het advies van RES Fryslân aan Liander is, bij het prioriteren van NuLelie projecten, uit te gaan van het volgende afwegingskader.

- **Levering** van stroom gaat boven teruglevering van stroom, waarbij netverzwaringen die de afname van stroom faciliteren ook altijd de teruglevering van stroom mogelijk maken.
- **Maatschappelijke impact** van projecten, af te meten aan: betrokken woningen, betrokken bedrijven, betrokken instellingen, economische gevolgen, werkgelegenheid, oplossen acute transportbeperking(en) en betrokken terugleveringsprojecten (zon en wind). Netverzwaringenprojecten die het snelst een grote positieve maatschappelijk impact realiseren krijgen voorrang.

- **Geografische samenhang** van projecten. Dit gaat over de onderlinge samenhang van de projecten en de afstemming in uitvoering.

Alle benodigde netverzwaringen worden uitgevoerd, waarbij projecten met het grootst oplossend vermogen het eerst worden uitgevoerd.

“Het gaat hier niet alleen over de energietransitie maar ook over economie, duurzaamheid en bijvoorbeeld leefbaarheid,” Wethouder Wassink.

Regie

Het verzoek van Liander aan de RES regio Fryslân ligt in lijn met de wens van overheden en netbeheerders om meer landelijke regie op het plannen en ontwikkelen van de infrastructuur. In het programma NuLelie starten veel werkzaamheden tegelijkertijd. Nu het werkpakket, de personeels- en materiaaltekorten toenemen, neemt ook het belang van prioriteren toe. Op die manier wordt het maatschappelijk belang het beste geborgd. Het afwegingskader dat de provincie en gemeentes in samenspraak met Liander hebben gemaakt voor het programma NuLelie, is een eerste stap in het vormgeven van die regie.

Onze rol als Friese overheden (Friese gemeenten, provincie Fryslân en Wetterskip) bij de uitvoering van NuLelie projecten is faciliterend. Dat wil zeggen dat wij Liander adequaat helpen bij onder andere de inpassing van elektriciteitsstations, vergunningverleningstrajecten en het in beeld brengen van ontwikkelingen/ambities die invloed hebben op het elektriciteitsnetwerk. De volgorde van uitvoering van NuLelie projecten blijft de verantwoordelijkheid van Liander.

De adviesbrief met het afwegingskader zal namens de RES regio Fryslân aan Liander worden verzonden. De gemeente Súdwest-Fryslân heeft niet ingestemd met het afwegingskader vanwege bepaalde ontwikkelingen in de gemeente. Daarover houden ze zelf contact met Liander.

“We krijgen steeds meer vragen uit de samenleving over de prioritering van ons werk en de maatschappelijke impact daarvan. Daarom zijn we blij dat de Friese overheden hier regie op pakken.” CTO Liander Daan Schut

---

Regionale Energie Strategie

Voor de overgang naar meer schone energie en minder CO₂-uitstoot is het belangrijk om samen te werken over gemeentegrenzen heen. Daarom is Nederland ingedeeld in dertig energieregio's; Fryslân is daar één van. Binnen de regio's werken overheden, inwoners, bedrijfsleven, netbeheerders, energiecoöperaties en maatschappelijke organisaties samen aan de energietransitie. Hun afspraken hebben ze vastgelegd in een [Regionale Energie Strategie \(RES\)](#).

=====

Noot voor de redactie, niet voor publicatie:

Voor meer informatie over dit persbericht kunt u bellen met Maaïke Visser - 06 49 36 15 56. | Foar mear ynformaasje oer dit parseberjocht kinne jo belje mei Maaïke Visser - 06 49 36 15 56.

Q&A | Afwegingskader NuLelie

- **Waarom geven wij hier advies op? En waarom heeft Liander hierom gevraagd bij ons?**

Liander heeft de RES regio Fryslân om advies gevraagd in het programmeren en prioriteren van netverzwaringenprojecten omdat maatschappelijke belangen een rol spelen. Bij de uitvoering van het programma NuLelie gaat het namelijk niet alleen om de realisatie van klantaanvragen maar ook om een verzwaring van het gehele elektriciteitsnetwerk. Liander speelt hiermee in op landelijke ontwikkelingen om de regierol t.a.v. het energienetwerk bij de regionale overheden te beleggen. Vanwege deze toekomstige regierol, die nog in wetgeving moet worden vastgelegd, en het maatschappelijk belang geeft de RES regio Fryslân advies.

- **Op basis waarvan is het afwegingskader opgesteld? Onderzoek of?**

Het afwegingskader is opgesteld op basis van een analyse van de huidige knelpunten die er zijn in het netwerk en verwachte ontwikkelingen op het gebied van wonen, bedrijvigheid en teruglevering van elektriciteit uit zonnepanelen.

- **Wat zijn hierin de volgende stappen? Wie is er aan zet?**

Op basis van het afwegingskader gaat Liander de 22 projecten, waarvan de planning nog niet vastligt, prioriteren. De prioritering van deze projecten wordt vervolgens meegegeven in de aanbesteding van de projecten. Liander heeft aangegeven goed uit de voeten te kunnen met het afwegingskader. Liander verzorgt de communicatie van de uitvoering van de projecten.

- **Wanneer verwachten we van Liander een antwoord hierop?**

De RES regio Fryslân wil graag geïnformeerd blijven over de uitvoering van het programma NuLelie.

- **Bij wie ligt de regie, ook in de toekomst (eventuele veranderingen aankomende)?**

De uitvoering van het programma NuLelie ligt bij Liander. In de toekomst zal zeer waarschijnlijk de regierol voor programmering en prioritering van netwerkuitbreidingen bij de regionale overheid c.q. de provincie komen te liggen. In RES verband wordt nu een plan van aanpak opgesteld over de invulling van deze regierol. De regierol van de regionale overheid moet nog worden vastgelegd in wetgeving.